

388. Nyergesújfalu, Sánc-hegy
(KÖH 2445)

(Komárom-Esztergom megye) Rő

A 2009. március 23–30. között végzett próbaásatás a rézsű és a sziklafal stabilizációs munkálataihoz kapcsolódott. A Sánc-hegynék csupán a koronaélén folyt földmunka, ahonnan a közút felőli sziklafal törmelékeit tisztították le. A vízszintesre kialakított gépbeállítások helyeit vizsgáltuk meg; ill. a koronaélén kialakított, gyalogosoknak tervezett sétaút földmunkáit felügyeltük. Utóbbi helyen csak talajjegengetés volt, minimális földmunkával. A korábbi, évtizedes rablógödröket is visszatemettük.

A munkák során kitermelt falalapozásoknak csupán az omladékaik kerültek elő. Újkori beavatkozások nyomán (Rákóczi-kori földvár beljebb, a hegytetőn) a humuszban és a humusz alatt is bolygatott talajt találtunk.

Fémkeresővel átvizsgálva a frissen megbolygatott talajt, 5 római pénz került elő, egy díszített római bronztű, plasztikus díszű terra sigillata töredéke és szemcsés anyagú római edénytöredékek, teguladarabok.

Munkatárs: Merczi Mónika régész-antropológus.

TARI EDIT

389. Nyírbátor, Gyékényes
(KÖH 65494)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) U

2009. szeptember 8–9-én megelőző régészeti feltárást végeztünk az Új Barázda Tsz-től K-re, külterületen (0207/3–4 hrsz.) fekvő lelőhelyen, biogázvezeték nyomvonalán. A 200 m hosszú, 2 m széles árokban csak egy helyen sikerült megfigyelni és feltárni régészeti leletanyagot. Az árok D-i harmadában 5 objektum került elő a neolitikum időszakából. Az objektumok közül egy sekély gödröt a gép a humuszolás során megsemmisített, de a belőle előkerült cserepek kétségtelenné tették a lelőhelyhez való tartozását. A többi négy objektum, mely részben a falba „lógott”, szintén gödör volt. Az előkerült viszonylag kevés cserep közül kiemelkedik néhány darab, amelyeken festésnyomot figyeltünk meg.

A gázvezeték folytatásában – a dombot átszelő, Nyírbátor–Nyírpilis műút D-i oldalán – 2 m szélességben még további 40 m-t kutattunk. Ennek során régészeti objektumot nem figyeltünk meg, mindössze egy marék – szintén a korszakba tartozó – cserepet tudunk összegyűjteni. Az említett dombháton levő lelőhelyet a domb részbeni lekopása, valamint a mezőgazdasági munkák szinte teljesen megsemmisítették.

Munkatársak: Pintye Gábor régész, Bocz Péter, Kiss László és Szmolár Edit.

JAKAB ATTILA

390. Nyírbátor, Kossuth utca 22.
(KÖH 32025)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Á, Kú

A Történelmi sétánynak nevezett területen 2009. október 19–30. között leletmentést végeztünk a leendő

sétány területén fektetendő vízvezeték nyomvonalán, ill. környékén. Ennek során feltártuk egy leégett Árpád-kori ház(?) jelentős részét, valamint egy Árpád-kori gödröt. Előkerült továbbá egy 16. századi gödör, melynek leletanyaga közül említést érdemel egy szívsormotívumos csat, valamint két érme. Ezek egyike II. Ulászló egy hamis, míg a másik Szapolyai János 1529-ben vert érméje. Feltártunk egy 16–17. századi gabonásvermet, melyben egy faragott, kormos követ találtunk, amelyik valószínűleg a közelben található minorita templommal áll összefüggésben.

JAKAB ATTILA

391. Nyírbátor, minorita templom és kolostor
(KÖH 32025)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Kk, Kú

2009. április 9–29. között régészeti kutatást végeztünk azzal a céllal, hogy világossá tegyünk az építőipari kivitelezés számára a föld felszíne alatt húzódó falvonulatok helyét, hogy további adatokat gyűjtsünk a templomhajó és a toronyelőtér É-i oldalának, valamint a középkori kolostorszárnynak kialakítására vonatkozóan. Kutatóárkainkat és szelvényeinket úgy tűztük ki, hogy azok ne essenek egybe a 2008. évi ásatás szondáival és az 1988. évi feltárás kutatóárkaival.

A 2009. évi kutatás során megállapítottuk, hogy az É-i szárny K-i részének és a K-i szárnynak az alapfalai összeépültek, vagyis azonos koncepció részei. A 'Q' kutatóárkokban talált tufadarabok (valamint az 1750 után felépített D-i folyosószárny lábzatáiban lévő, másodlagosan beépített kötömbök és egy 1988-ban talált építészeti emlék) arra utalnak, hogy a középkori kolostor bizonyos szerkezeti elemei faragott kőből készültek. A kolostor pusztulása után a területen még folyt a temetkezés, ennek dokumentumai az 'F' kutatóárkokban előkerült, a középkori falazatot roncsoló csontvázak. Megállapítottuk, hogy a 4. sz. újkori helyiség alapfalai után előkerült csatorna K felé nyitott volt, beszakadt boltozatának hosszabb szakaszát feltártuk a 'K' szelvényben.

BALÁZSIK TAMÁS – JUAN CABELLO – NÉMETH PÉTER

392. Nyírbogdány, Kőrösi Csoma Sándor utca
(KÖH 70803)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Sza, Kö

2009. március 3-án régészeti helyszínelést végeztünk Nyírbogdányban. A településrendezési munkálatok következtében változással érintett terület a nyírbogdányi Fő utcától Ny-ra, a település DNy-i részén, a Kőrösi Csoma Sándor utca D-i oldalán húzódó É–D irányú homokháton fekszik. A körülbelül 200 m széles és 400 m hosszú terület, az általános iskola udvarát, az udvar mögött Ny-i irányban elnyúló, mély, vízjárta részeket foglalta magába. A kutatandó területhez tartozott még az iskolától É-ra fekvő, a katonai térkép szerint az 1970–80-as években még beépített terület is, melyen